

201406301557355608

महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय विद्यार्थ्यांसाठी
सेंट्रल सेक्टर स्कीम ऑफ स्कॉलरशिप ही
शिष्यवृत्ती योजना ऑन लाईन पद्धतीने
राबविण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०११/प्र.क्र.२८७/मशि-२
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक २३ डिसेंबर, २०११

याचा: १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्रमांक शिष्यवृत्ती २००८/(२५७/०८)/मशि-६,
दिनांक २२ जानेवारी, २००९.
२) संचालक, उच्च शिक्षण यांचे पत्र क्रमांक उशित/सेंट्रल सेक्टर, ऑन- लाईन/२०११-२०१२/१४
अई/ १३७९, दिनांक ०३.१२.२०११

प्रस्तावना

केंद्र शासनाच्या मान्य संस्थापन विकास मंत्रालयाने दिनांक ६ नोव्हेंबर, २००८ च्या पत्रान्वये महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय विद्यार्थ्यांसाठी "सेंट्रल सेक्टर स्कीम ऑफ स्कॉलरशिप" ही शिष्यवृत्ती योजना सुरू केली आहे. शासनाच्या संदर्भात अनुक्रमकांक (१) येथील शासन निर्णयान्वये सदरची योजना सन २००८-२००९ या शैक्षणिक वर्षापासून राज्यात राबविण्यास शासनाची मान्यता देण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र राज्यातील विविध परिक्षा मंडळातील इच्छा १२ वी मध्ये (८० th percentile) तत्कानुसार गुण प्राप्त करणा-या व-जे केंद्र शासनाच्या उन्नत गटात येत नाहीत व ज्यांना इतर कोणतीही शिष्यवृत्ती मिळत नाही, अशा प्रकारच्या सर्व प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती योजना लागू आहे. या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना घेता यावा, यासाठी आवश्यक असलेले अर्ज सोईस्करपणे उपलब्ध व्हावेत, तसेच सदर विद्यार्थ्यांना अर्ज केव्हाही सहजपणे भरता यावेत, यासाठी ही योजना ऑन लाईन पद्धतीने राबविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय

महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी राज्यात सन २००८-२००९ पासून लागू असलेली "सेंट्रल सेक्टर स्कीम ऑफ स्कॉलरशिप" ही शिष्यवृत्ती योजना सन २०११-२०१२ या शैक्षणिक वर्षापासून ऑन लाईन पद्धतीने राबविण्यास शासनची मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच सदर योजना ऑन लाईन पद्धतीने राबविण्यासाठी आवश्यक असलेले सोप्यांवर तयार करणे, उच्च शिक्षण संचालनालय व विभागीय कार्यलयांमधील योजनेशी संबंधित सर्व अधिकारी/ कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देणे, आवश्यक असलेल्या डाटाबेस तयार करणे, Application support, hosting services for online scholarship आवश्यकतेप्रमाणे सोपेवाकतेचे अंदाज उपलब्ध करून देणे तसेच शिष्यवृत्तीची रक्कम थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करणे यासाठी ROOBIX SOFT या सॉफ्टवेअर कंपनीने प्रती अर्ज ठपके २३/- या प्रमाणे संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांना सादर केलेल्या दरमजकृत पुढील अटीस अधिन राहून शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) सेंट्रल सेक्टर स्कीम अंशीप नवीन व नुतनीकरण या दोन्हीसाठी ऑनलाईन सॉफ्टवेअर कार्यरत असेल.
- २) हे सॉफ्टवेअर रुबीक्स सॉफ्ट, पुणे या सर्व्हरवर काम करेल आणि त्यावरून www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावरून पात्र विद्यार्थ्यांना सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्तीचा अर्ज भरता येईल.
- ३) लाभार्थीचे अर्ज स्विकारल्यापासून त्यांना शिष्यवृत्ती देण्याच्या दिनांकापर्यंत संपूर्ण शिष्यवृत्तीच्या कालावधीसाठी सर्व व तांत्रिक सेवा पुरविण्याची सर्वस्वी जबाबदारी सदर संस्थेची राहिल.
- ४) सदर शिष्यवृत्ती योग्य त्या ऑनलाईन पद्धतीने राबविण्यासाठी उच्च शिक्षण संचालनालयातील कर्मचा-यांना सदर संस्थेकडून आवश्यक ते प्रशिक्षण दिले जाईल.
- ५) उच्च शिक्षण संचालनालय व शासनास आवश्यक असलेले 'सर्व अहवाल वेळोवेळी तयार करून देण्याची जबाबदारी सदर संस्थेची राहिल.'
- ६) "सेंट्रल सेक्टर स्कीम ऑफ स्कॉलरशिप" या शिष्यवृत्ती योजनेची कार्यपद्धती दिनांक २२ जानेवारी, २००९ च्या शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्याप्रमाणेच राहिल.

२. या योजनेचे काटेकोरपणे पालन करण्याची जबाबदारी संचालक, उच्च शिक्षण व सर्व विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण तसेच रुबीक्स सॉफ्ट व कंपनीची संयुक्तापणे राहिल. या योजनेची अंमलबजावणी करताना केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार वेळापत्रक आखून त्यानुसार संयुक्तापणे कार्यवाही केली जाईल.

३. ही योजना ऑन लाईन पद्धतीने राबविण्यासाठी योजनेशी संबंधित प्रत्येक घटकाची जबाबदारी या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या "जोडपत्र-अ" प्रमाणे राहिल. त्यामध्ये प्रसंगानुरूप फेरफार करण्याची मुभा संचालक, उच्च शिक्षण यांना राहिल.

४. या योजनेद्वारे प्राप्त होणारी शिष्यवृत्तीची रक्कम पात्र विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर ई.सो.एस. वर (E.C.S.) जमा करण्यात येईल. यासाठी शासन व विद्यार्थी यांच्या हिताचा आवश्यक असणारा बँकेसोबतचा सामंजस्य करार संचालक, उच्च शिक्षण यांनी करावा. तथापि, यासाठी जी राष्ट्रीयकृत बँक, विद्यार्थ्यांच्या भ्रमणधनीवर शिष्यवृत्तीची रक्कम जमा झाल्याचा संदेश पाठविल्यास तयार असेल तसेच शुल्प अनामत रकमेवर विद्यार्थ्यांचे खाने उघडण्यास तयार असेल, अशा राष्ट्रीयकृत बँकेची निवड करावी.

५. योजनेतून प्रत्येक टप्प्यावरील जबाबदारी, त्यासाठी विहित वेळ, प्रत्येक बाबीसाठी सुक्ष्म तरतूद तसेच कंपन्यांच्या कोणत्याही कृतीमुळे योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये अडचण उद्भवल्यास त्यासाठी दंडाची तरतूद असेल, अशा प्रकारचा कंपनीबरोबर संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे हे सामंजस्य करार करतील.

६. सेवा पुरवठागारस देव असलेली रक्कम ही फक्त योजनेच्या पहिल्या वर्षीच देव राहिल. त्या पुढील कालावधीमध्ये फक्त Server Hosting या सेवेसाठी रक्कम देव राहिल. तथापि, शासनाचे State data centre कार्यान्वीत होताच सदर Server Hosting चे काम त्या केंद्रामार्फत करून घेण्याची कार्यवाही संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांनी करावी. शासनाने State data centre कार्यान्वीत न झाल्यास किंवा प्रत्येक तांत्रिक अडथळ्यामुळे Server Hosting चे काम सध्याच्याच कंपनीमार्फत करावे लागल्यास त्या सेवेसाठी द्यावयाच्या विवक्षित रकमेसाठी शासनाची मान्यता घेण्यात यावी.

७. या योजनेतून शिष्यवृत्ती व प्रशासकीय खर्चासाठी केंद्र शासनाकडून सचिव, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण भंडार, पुणे यांचेकडून प्राप्त झालेला निधी संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांना तातडीने उपलब्ध करून देण्याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांना प्राप्त झालेला निधी त्यांनी संबंधित पात्र विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर उपलब्ध करण्याची कार्यवाही तातडीने करावी.

८. संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांनी या शासन निर्णयास व्यापक प्रसिद्धी द्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सदाशिवं शिवदानम्)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता)-१/२ महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
- २) महालेखापाल, (लेखा परीक्षण) -१/२ महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
- ३) मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक
- ४) सर्व सह सचिव/उप सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५) संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई
- ६) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ७) संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ८) संचालक, व्यवसाय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ९) सर्व विभागीय संचालक, उच्च शिक्षण
- १०) कुलसचिव, सर्व अकृषी विश्वापीठे, महाराष्ट्र राज्य
- ११) अध्यक्ष/ सचिव, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ
- १२) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- १३) कार्यासन अधिकारी (मशि-३), उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) निवडनस्ती (मशि-२), उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

"जोडपत्र अ"

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक सकिर्ण-२०११/(२८७/११)/मशि-२
दिनांक २३ डिसेंबर, २०११ चे सहपत्र.

महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय विद्यार्थ्यांसाठी अस्तित्वात असलेली सेंट्रल सेक्टर स्किम
ऑफ स्कॉलरशिप ही शिष्यवृत्ती योजना ऑनलाईन पद्धतीने राबविण्यासाठी योजनेशी संबंधित
प्रत्येक घटकाची जबाबदारी खालीलप्रमाणे राहिल.

अ) विद्यार्थी :-

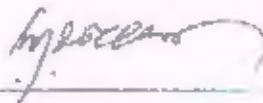
- १) अर्ज स्विकारण्याची प्रक्रिया सुरु होताच ऑनलाईन अर्ज भरणे व स्वतःचा User-ID
आणि पासवर्ड मिळविणे. तसेच सदर अर्जाची हार्ड कॉपी स्वतःच्या महाविद्यालयाकडे
जमा करणे.
- २) अर्जामध्ये आवश्यक ते प्रमाणे कादपत्रे सादर करणे तसेच अर्ज पडताळणीमध्ये सूचविलेल्या
गोष्टींची पूर्तता करणे

ब) महाविद्यालये :-

- १) सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना योजनेची माहिती देणे, अर्ज कसा भरावा याबाबत विद्यार्थ्यांना
मार्गदर्शन करणे व अर्ज जमा करून घेण्याची जबाबदारी महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांची
राहिल.
- २) सोबत आवश्यक कागदपत्रे जोडली आहेत/नाहीत याची पडताळणी करणे
- ३) अर्जाची पडताळणी करून ऑनलाईन यंत्रणेवर सदर अर्जदाराच्या अर्जास
confirmation देणे व सदर अर्जाची सॉफ्ट कॉपी तसेच हार्ड कॉपी विभागीय
सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना सादर करणे.
- ४) शिष्यवृत्तीचे नुतणीकरण करण्यास पात्र असणारा एकही विद्यार्थी लाभापासून वंचित
राहणार नाही याची दक्षता घेणे.
- ५) सर्व पात्र विद्यार्थ्यांची यादी तयार करून संबंधित सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना विहीत
मुदतीत सादर करणे. तसेच योजनेची यशस्वीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी आवश्यक
असणा-या इतर अनुषंगीक बाबी.

क) विभागीय सहसंचालक :-

- १) सर्व महाविद्यालयांकडून अर्ज जमा करून घेणे तसेच आवश्यक ते प्रमाणे त्यासाठी सर्व
महाविद्यालयांना वेळोवेळी संपर्क साधून सूचना देणे.
- २) ऑनलाईन यंत्रणेवर तसेच हार्ड कॉपीच्या स्वरूपात प्राप्त झालेल्या सर्व अर्जांची
पडताळणी करणे.
- ३) पात्र तसेच अपात्र विद्यार्थ्यांना तसे कळविणे.
- ४) पात्र विद्यार्थ्यांची यादी संचालनालयाकडे जमा करणे.
- ५) आवश्यक ते सर्व दस्तावेज सांभाळणे.



- ६) योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक असणा-या सुविधा तसेच मनुष्यबळ उपलब्ध करून देणे. तसेच योजनेची यशस्वीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी आवश्यक असणा-या इतर सर्व अनुषंगिक बाबी.

ब) राज्य समन्वयक :-

- १) या योजनेच्या दैनंदिन अंमलबजावणीवर लक्ष देण्यासाठी तसेच शासन, संबंधित सेवा पुरवठादार कंपनी आणि क्षेत्रीय यंत्रणा यांच्यामध्ये योग्य तो समन्वय साधण्यासाठी सहसंचालक, उच्च शिक्षण (मुख्यालय), यांना या योजनेचे राज्य समन्वयक म्हणून घोषित करण्यात येत असून योजनेच्या दैनंदिन अंमलबजावणी व प्रगतीवर त्यांचे नियंत्रण राहील.
- २) ऑनलाईन यंत्रणेवर असलेला सर्व डाटा डाऊनलोड करून घेणे
- ३) पात्र विद्यार्थ्यांची यादी अंतिम करणे व ती प्रसिध्द करणे.
- ४) योजनेसंदर्भात विद्यार्थ्यांकडून येणा-या तक्रारीचे निवारण करणे.

इ) संचालक, उच्च शिक्षण :-

- १) योजनेची योग्य पध्दतीने अंमलबजावणी होण्यासाठी वेळोवेळी सर्व संबंधितांना आवश्यक सूचना / आदेश देणे.
- २) केंद्र शासन व राज्य शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना व निर्देशानुसारच योजनेची अंमलबजावणी होईल याची दक्षता घेणे.
- ३) केंद्र शासनाने विहीत केलेल्या मुदतीत पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज केंद्र शासनास सादर करणे.
- ४) योजनेची यशस्वीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी आवश्यक असणा-या इतर सर्व अनुषंगिक बाबी.

फ) सेवापुरवठा दार :-

- १) ऑनलाईन यंत्रणेसाठी आवश्यक सॉफ्टवेअर तयार करून देणे व त्याची देखभाल करणे.
- २) ॲप्लिकेशन सपोर्ट देणे.
- ३) आवश्यक असलेला डाटा बेस तयार करणे.
- ४) होस्टिंग सर्व्हीसेस फॉर ऑन लाईन स्कॉलरशिप
- ५) या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी उच्च शिक्षण संचालनालय व क्षेत्रीय कार्यालयामधील अधिकारी व कर्मचा-यांना आवश्यक ते प्रशिक्षण देणे.
- ६) ही यंत्रणा कोणत्याही त्रुटीशिवाय कार्यान्वीत ठेवणे.
- ७) आवश्यक तांत्रिक मदत देणे तसेच तांत्रिक अडचणी सोडविणे.
- ८) योजने संदर्भात आवश्यक असलेले अहवाल वेळोवेळी व मागणीनुसार उपलब्ध करून देणे.
- ९) शिष्यवृत्तीची रक्कम थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करण्यासाठी आवश्यक तांत्रिक मदत देणे.
- १०) तसेच योजनेची यशस्वीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी आवश्यक असणा-या इतर सर्व अनुषंगिक बाबी.

